

Základní škola a mateřská škola Ostřetín, okres Pardubice

Ostřetín 70, 534 01 Holice, tel. 466 686 172, zsostretin@pce.cz, IČO 70150729

8. 2. 3. Dodatek k ŠVP ZV platný od 1. 9. 2016

Schválen školskou radou: 29. 8. 2016

Projednán na pedagogické radě: 29. 8. 2016

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními

Škola vytváří prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka. Všichni pedagogičtí pracovníci se na škole věnují žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Tito žáci jsou na doporučení příslušného školského poradenského zařízení (ŠPZ) a se souhlasem rodičů integrováni v běžných třídách. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí zvláštních opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. stupně realizuje škola za pomoci asistenta pedagoga ze ŠABLON. Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními má škola na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu zpracovává škola obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Naši pedagogové věnují žákům se speciálními vzdělávacími potřebami individuální péči.. V běžných třídách nevyčleňujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a vzděláváme je dle našeho školního vzdělávacího programu s využitím jejich individuálních schopností. Tito žáci jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází z diagnostiky a doporučení PPP nebo SPC. V případě potřeby požádá škola krajský úřad o udělení souhlasu se zřízením funkce asistenta pedagoga a tuto podporu personálně zajišťuje kvalifikovanými zaměstnanci. Cílem je zajistit potřebnou podporu žákovi a rodině a ve spolupráci s učiteli vytvořit ve škole podmínky pro optimální rozvoj osobnosti žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP(Plánu práce) a IVP

PLPP sestavuje třídní učitel po konzultaci s ředitelkou a ostatními pedagogy. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími i s rodiči s cílem stanovit např. metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností vyučovacího předmětu. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním se příslušný pedagog seznámí se závěry a doporučeními příslušného ŠPZ. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou vždy prokazatelným způsobem seznámeni s jednotlivými vypracovanými plány práce.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola spolupracuje s příslušnými ŠPZ. V případě specifických poruch učení a chování zejména s PPP Pardubice a Hradec Králové. V případě jiných speciálně vzdělávacích potřeb či zdravotního postižení škola spolupracuje s příslušným ŠPZ.

Obecné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- diagnostika potřeb žáka - spolupracujeme s PPP a SPC
- učitelé se seznámí s danými doporučenými podpůrnými opatřeními u jednotlivých žáků a připravují se na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- vyučující spolupracují mezi sebou, s asistentem pedagoga a se zákonnými zástupci žáků
- učitelé vhodně organizují výuku
- při hodnocení práce učitelé zohledňují druh, stupeň a míru postižení či znevýhodnění
- pedagogové zpracovávají dle potřeb žáka PLPP nebo IVP, kontrolují a vyhodnocují
- vyučující umožňují žákům používání vhodných pomůcek
- vyučující podporují nadání žáka
- dle potřeby spolupracují učitelé s dalšími odborníky – logopedem, psychologem, psychiatrem, neurologem apod.
- vyučující vyhledávají činnosti, ve kterých může být žák úspěšný a navozují příjemnou atmosféru při práci,
 - pozitivně motivují ostatní žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci a podporují u žáků kooperativní chování

Definice žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák se zrakovým, sluchovým, tělesným nebo mentálním postižením, s vadami řeči, s více vadami, s lékařskou diagnózou autismus, se specifickými poruchami učení nebo chování, žák zdravotně znevýhodněný z důvodu dlouhodobé nebo chronické nemoci, u kterého byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření nebo žák sociálně znevýhodněný. Speciální vzdělávací potřeby žáků jsou na naší škole zajišťovány formou individuální integrace. Vzdělávání žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Strukturu a náležitosti individuálního vzdělávacího plánu je možné rozšířit podle individuální potřeby žáka.

Charakteristika specifických vývojových poruch učení

Tyto poruchy činí obtíže při osvojování učiva běžnými výukovými metodami. K nejčastěji se vyskytujícím poruchám náleží:

- Dyslexie - porucha projevující se neschopností naučit se číst běžně používanými výukovými metodami.
- Dysgrafie - projevuje se výraznými obtížemi v osvojování psaní, tj. při učení se tvarům jednotlivých písmen anebo celkovou nápadnou formální neobratností písemného projevu.
- Dysortografie - nápadné nebo i nesmyslné pravopisné chyby plynoucí z neschopnosti aplikovat třeba i dobře osvojená pravopisná pravidla v důsledku poruchy příslušných funkcí (např. sluchového vnímání). Chybí cit pro jazyk.
- Dyskalkulie - porucha schopnosti operovat s číselnými symboly. Obtíže s orientací v číselné řadě, záměna pořadí číslic, řádů aj. Problémy v prostorové orientaci.
- Dysfázie - vývojová vada řeči
- Dyslálie – nesprávná nebo porušená výslovnost hlásek
- Vývojový agramatismus – narušená schopnost (neschopnost) tvořit mluvnicky správné tvary, skloňovat, časovat, pracovat s větnou skladbou.
- Dyspinxie – specifická porucha kreslení
- Dysmúzie – specifická porucha hudebních dovedností
- Dyspraxie – porucha motorické funkce

Specifika péče o žáky s vývojovými poruchami učení

Žákům, u nichž je příslušným odborným pracovištěm (pedagogicko-psychologická poradna, popř. speciálně pedagogické centrum a zpravidla psychiatrického nebo neurologického pracoviště) diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do základní školy věnovat speciální pozornost a péči. Výchovně vzdělávací práce je zajišťována pedagogy, popř. s podporou asistenta pedagoga.

Zjišťování vědomostí a dovedností žáka

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka, a na něž nemá porucha negativní vliv. Hodnocení a klasifikace žáků s vývojovou poruchou učení Žáka se specifickými poruchami učení lze hodnotit známkami, slovně i kombinovaně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Užití tohoto postupu závisí na konkrétním žákovi i na metodách užívaných při výuce.

Specifika vzdělávání žáků se SPU na 1. stupni:

- neustálé posilování získaných dovedností, pozitivní motivace
- respektování osobního tempa žáků, relaxační přestávky, střídání pracovního tempa, metod a forem práce
- reedukace specifických chyb / záměny písmen a slabik, číslic, vynechávání diakritických znamének, dvojí čtení/
- cvičení dovedností - čtení, zrakové vnímání, rozlišování měkkých a tvrdých slabik, psychomotorická koordinace, pravolevá orientace apod.
- rozvíjení komunikačních schopností, matematické představivosti a logického myšlení, rozvíjení paměti a prostorové představivosti

Přehled podpory žáků s vývojovou poruchou učení

- Asistent pedagoga
- Využívání kompenzačních a rehabilitačních pomůcek
- PC programy
- Interaktivní tabule
- Videokazety, audiokazety, CD, DVD
- Obrazový materiál
- IVP
- Individuální přístup a zohlednění v průběhu vyučovacího procesu
- Metody a formy práce
- Hodnocení žáka

Charakteristika specifických vývojových poruch chování (ADHD)

Jedná se o žáky s vrozenou poruchou - s deficitem pozornosti, hyperaktivitou a impulzivitou. Žáci s ADHD podávají kolísavý výkon. Kvůli svému impulzivnímu chování mají často problémy ve vztazích (horší ovládání emocí, záchvaty vzteku), trpí nízkým sebevědomím. U osob s ADHD se ve zvýšené míře mohou objevit psychické poruchy (deprese, neurózy, úzkostné stavy...), někteří mají sklony k sebepoškozování a ve vyšší míře jsou ohroženi užíváním návykových látek. Jedince s diagnózou ADHD řadíme mezi žáky se zdravotním postižením. Uvedené žáky vzděláváme formou individuální integrace v běžných třídách.

Zásady práce s žáky s ADHD:

- úprava prostředí – vhodné místo k sezení (žádné závěsné výrobky a pomůcky, vyvarovat se rušivých předmětů a podnětů)
- vytvoření, stanovení jasných pravidel
- důslednost – dodržování stanovených pravidel
- pokusit se vytvořit jednotnou strategii společně s rodiči (pravidelné konzultace s rodiči)
- pravidelný režim a jeho dodržování
- usměrňování neklidu, poskytnutí možnosti pohybu – aktivity na uvolnění napětí
- složitější a těžší úkoly plnit na začátku dne
- ponechat dostatek času na splnění úkolu, případně úkol rozdělit do kratších celků
- úkoly zadávat jednoduchými a srozumitelnými instrukcemi (nedávat více informací najednou)
- vést žáka k tomu, aby si sám zaznamenával všechny své úkoly a povinnosti
- zvolit vhodnou formu zkoušení, tolerance výkyvů ve výkonnosti
- hodnocení klasifikačním stupněm nebo slovně, případně kombinací uvedeného hodnocení

- hodnotit kladně, omezit negativní hodnocení (častým vytýkáním nedostatků tyto nedostatky u žáka posilujeme), vhodná motivace a odměňování dílčích úspěchů, častěji chválit než trestat, chválit za maličkosti
- předcházet konfliktům, posilovat utváření kladných vztahů s vrstevníky
- i přes všechny konflikty a nezdary dát dítěti najevo, že ho respektujeme a vážíme si ho
- úzká spolupráce s poradenskými zařízeními, případně i s psychiatrem či jiným odborníkem
- možnost vytvoření IVP

Návrh podpory žáků s ADHD:

- vytvoření vhodného pracovního místa, možnost změny pracovní polohy
- možnost relaxačních a rehabilitačních chvil
- respektování individuálního pracovního tempo žáka
- individuální a velmi klidný přístup k žákovi
- úzká spolupráce s rodinou – vytvořit jednotný systém pravidel, požadavků i odměn – nastavení jednotného motivačního a odměňovacího systému doma i ve škole
- spolupráce s poradenským zařízením a s odborným lékařem (např. pedopsychiatr)
- vhodná medikace (na základě vyjádření psychiatra)
- využití asistenta pedagoga
- možnost vzdělávání podle IVP
- PC programy, interaktivní tabule, tablet
- kompenzační pomůcky, přehledy, tabulky a speciální učebnice
- vhodné vyučovací metody
- najít optimální formu zkoušení
- hodnocení žáka – klasifikačním stupněm, slovně i kombinací uvedeného
- nižší počet žáků ve třídě dle stanovených podpůrných opatření v souladu s novelou Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb., s účinností k 1. 9. 2016, § 4, odst. 7
- asistent pedagoga (dle doporučení ŠPZ) nebo osobní asistent zajištěný rodinou žáka

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Zdravotním znevýhodněním se rozumí dlouhodobá nemoc, zdravotní oslabení nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování. Při práci s těmito žáky se uplatňují následující postupy:

- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, odborným lékařem
 - vzdělání podle individuálního vzdělávacího plánu
 - úzká spolupráce školy a rodiny
 - zapůjčení učebnic a dalšího výukového materiálu
 - individuální konzultace učitelů
-
- v případě nezvládnutí učiva úprava vzdělávacího plánu

Vysvětlivky zkratk:

SPU – specifické poruchy učení

SPUCH – specifické poruchy učení a chování

SPCH – specifické poruchy chování

SPC – speciální pedagogické centrum

PPP – Pedagogicko-psychologická poradna

LMP – lehké mozkové postižení

PLPP - plán pedagogické podpory(u nás plán práce)